

לשליחות זו של האשה, וממנה את השליח כרצונו. (6)

לפיכך, אם אמר לו הבעל לשליח לקבלה: אי

איפשי [אין רצוני] **שתקבל** ותזכה לה את הגט, **אלא** רק הולך את הגט ותן לה, שתזכה האשה בגט רק כשיגיע לידה, רק אז, היות ועקר בזה את השליחות לקבלה ועשאו

והדרכי דוד מתרץ לפי סברתו [בהערה קודמת] שדווקא שליח שנתמנה על ידי מינוי צריך לבטלו בהדיא, אבל כדי שיחול הגט מדין זכיה צריך שיהיה ניחא לה באותו רגע, וחיישינן שלא היה ניחא לה.

עוד מקשה הרעק"א, איך אפשר לפרש במשנה שכוונת הבעל שרוצה שתתגרש מדין זכיה ולא מדין שליח קבלה, שהרי איזה נפקא מינה יש לבעל אם מתגרשת מדין שליחות קבלה או מדין זכיה. שבין כך ובין כך מתגרשת מיד בקבלת השליח.

עוד מקשה, שגם אם יזכה השליח מדין זכיה, הרי זה מועיל מדין שליחות עבודה, ואם כן הוי שליחות לקבלה, ואם כן מה הנפקא מינה אם הוי מחמת דין זכיה או מחמת שהיא מינתה אותו לשליח קבלה.

ומתרץ הרעק"א, שיש נפקא מינה אם מגרשה מדין שליח קבלה או אם מגרשה מדין זכיה, לפי שיטת הרי"ף [לעיל יא, ב - ה, א מדפי הרי"ף] ורש"י [לעיל ט, ב] שסוברים שלשיטת רבנן שזכות הוא לעבד להשתחרר, זה מועיל רק לענין שאין האדון יכול לחזור בו, אבל העבד אינו יוצא לחירות עד שהגט יבוא לידו, והכי נמי הכא הבעל רוצה שיקבל מדין זכיה כדי שהגט לא יחול עד שיבוא לידה.

ולפי זה מתרץ הרעק"א, שמשום כך חוששים שחזרה בה אף שמינתה שליח קבלה, משום דהיא מינתה שליח קבלה לקבל מיד ואילו הבעל אינו רוצה לגרשה מיד אלא לאחר זמן, וחיישינן שעל אופן זה לא ניחא לה.

האילת השחר מביא את קושית האחרונים על תירוץ הרעק"א, שהרי הר"ן [ה, א מדפי הרי"ף]

שאם באים לדון שיזכו בגט עבור האשה מדין זכיה, אם כן צריך שבאותו רגע שזוכה בגט עבודה יהיה זה זכות בשבילה, ויש לחשוש שמא באותו רגע אינה רוצה גט, מה שאין כן אם מינתה שליח, שאז כל זמן שלא ביטלה את השליחות, מהני מה שבזמן מינוי השליחות רצתה להתגרש ונתנה לשליח כח להיות במקומה.

6. כך מפרש רש"י, אבל הר"ן מפרש את ה"לפיכך" באופן אחר, שהמשנה מחדשת שבאופן שאמר הבעל אין רצוני שתתגרש על ידי שליח קבלה בתורת שליח קבלה, אלא ברצוני שהשליח יזכה בגט עבורה בתורת זכיה, ואף על פי שחוב הוא לה להתגרש, מכל מקום הייתי חושב שכאן שמינתה שליח קבלה גילתה דעתה שרצונה בכך וזכות הוא לה, ואם כן השליח יכול לזכות בגט בתורת זכיה עבודה, ותהיה מגורשת מיד ולא יוכל לחזור בו, קא משמע לן המשנה, שלא מהני הגט מדין זכיה, וגם באופן זה שמינתה שליח קבלה נשאר הדין של הרישא שהבעל יכול לחזור בו אם יתן גט בתור זכיה, שאינו זכות עבורה שמא חזרה בה [כמו שכתב הירושלמי, שהבאנו לעיל], ואף שלא ביטלה את השליח מכל מקום שמא חזרה מרצונה להתגרש, "לפיכך" אינה מגורשת עד שיבוא הגט לידה.

הרעק"א מקשה על הר"ן, כי הרי מה שאמרו בירושלמי שחוששים שמא חזרה בה, זה נאמר רק היכא שצווחה שרוצה להתגרש, אבל היכא שמינתה שליח קבלה לא חיישינן שחזרה בה, ואם כן הכא שמינתה שליח קבלה למה אומר הר"ן שחיישינן שחזרה בה.